

WSTĘP

W jedenastym numerze czasopisma „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Edukacja Muzyczna” publikujemy osiem artykułów. Ich tematyka jest dość zróżnicowana. Zeszyt otwierają, tradycyjnie już, teksty dotyczące analiz stylo-krytycznych utworów muzycznych. W pierwszej pracy, pt. *Koncert fortepianowy d-moll op. 60 „Słowiański” Feliksa Nowowiejskiego w świetle twórczości fortepianowej kompozytora*, **Maryla Renat** omawia najpierw stan badań nad twórczością Nowowiejskiego, a następnie prezentuje refleksję dotyczącą solowej muzyki fortepianowej kompozytora. Dalej w przedstawionej analizie koncertu *Słowiańskiego* Autorka dowodzi, że dzieło to stanowi syntezę wcześniejszych doświadczeń w zakresie muzyki fortepianowej Nowowiejskiego.

W kolejnym tekście, zatytułowanym *Wątki polskie w mszach Jana A. Maklakiewicza i Tadeusza Maklakiewicza*, **Monika Karwaszewska** opisuje mało znane kompozycje sakralne dwóch polskich kompozytorów tworzących w XX wieku.

Katarzyna Babulewicz w pracy *O traktorze pędzącym w rytm „Kalinki”*. *Folklor w filmach animowanych Europy Środkowo-Wschodniej powstałych w latach 1949–1984* porusza bardzo interesującą i aktualną tematykę dotyczącą muzyki filmowej. Autorka koncentruje się na roli folkloru muzycznego, który pojawia się w analizowanych filmach w różnych postaciach oraz na wymowie ideologicznej, z jaką wiąże się wykorzystywanie stylizacji muzyki ludowej w poszczególnych produkcjach.

Zagadnienie recepcji muzyki poruszają **Magdalena Dziadek** i **Michał Jarczyński**. Ich praca pt. *Występy Sergiusza Rachmaninowa w Polsce*, oparta na źródłach prasowych, dotyczy kilkunastu koncertów, jakie Rachmaninow zagrał w Warszawie, Łodzi i Wilnie przed pierwszą wojną światową oraz w dwudziestolecie międzywojennym. Walory poznawcze tego artykułu są znaczące ze względu na brak wcześniejszych opracowań w tym zakresie.

Marcin Tadeusz Łukaszewski kontynuuje tematykę podjętą wcześniej na łamach naszego czasopisma, poświęconą życiu i twórczości Wojciecha Łukaszewskiego. Tym razem koncentruje się na działalności tego kompozytora na terenie Śląska. Jego artykuł zatytułowany *Związki Wojciecha Łukaszewskiego ze Śląskiem* dotyczy wieloaspektowych form działalności tego twórcy, jako kompozytora, pedagoga, krytyka i działacza muzycznego na Górnym i Dolnym Śląsku. Jak podkreśla Autor, mimo dość bogatej literatury na temat życia i twórczo-

ści W. Łukaszewskiego, wątek jego kontaktów ze Śląskiem nie był dotychczas podejmowany w badaniach naukowych.

Ukraińskie Autorki **Luba Kijanowska-Kamińska** i **Olena Paris** w artykule pt. *Galiczyjska wersja panslawizmu czeskich badaczy Lwowa w ujęciu Eugena Cehelskiego* przedstawiają rozważania poświęcone zagadnieniom historii badań nad kulturą słowiańską w Galicji. Autorki koncentrują się na omówieniu panslawistycznej etyczno-filozoficznej teorii czeskich badaczy i muzyków, która powstała w latach 40. i była kontynuowana do końca lat 70. XIX wieku. W artykule zaprezentowano główne idee prac powstałych we Lwowie, które przedstawione zostały przez ukraińskiego badacza Eugena Cehelskiego.

Kolejna Autorka wywodząca się z Ukrainy, **Ulyana Hrab**, w artykule pt. *Z historii stosunków polsko-ukraińskich w środowisku muzycznym Uniwersytetu Lwowskiego w pierwszych trzech dekadach XX wieku*, skupia się na określeniu relacji Adolfa Chybińskiego, wybitnego polskiego muzykologa, kierownika Zakładu Muzykologii Uniwersytetu Lwowskiego, z jego ukraińskimi studentami i współpracownikami. Podstawę opracowania stanowią: korespondencja, oficjalne dokumenty i osobiste wspomnienia Chybińskiego.

Niniejszy zeszyt zamyka tekst **Bogumiły Miki** zatytułowany *Wkład Polaków w londyński festiwal muzyki klasycznej „The Proms”*. Artykuł ten ma charakter dokumentacyjny i dotyczy udziału polskich muzyków oraz wykonań muzyki polskiej na znanym brytyjskim festiwalu o wieloletniej tradycji. Opracowanie to stanowi niewątpliwie przyczynek do podjęcia dalszych badań w tym zakresie.

Wszystkie teksty posiadają abstrakty w języku polskim i angielskim, a w przypadku tekstów Autorów ukraińskich zamieszczono również streszczenia w języku ukraińskim. Całość kończą noty o Autorach.

Marta Popowska